

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész. évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ISSEKUTZ JÁNOS. Nyomtató és Kiadó: Papp György. Gyulafehérvárt.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda. Gyulafehérvárt. Hirdetések díjszabály szerint.
---	---	---

Gyulafehérvárt 1894 február 25.

Elvizhatlan tény az, hogy házassági jogunk ma már azon stádiumba áll — miszerint azt a követelményeknek megfelelően egyöntetűvé kell tenni.

Törvényhozásunk több ízben foglalkozott ezzel, az 1791-ik évről, szakadatlan láncolatát látjuk annak, miszerint a házasság jognak szabályozására a kellő lépések megtétele mind inkább tért foglalt, és e hosszú idő alatt érvényre emeltetett az, miként annak államilag kell szerveztetni.

Tarthatatlanná vált a helyzet a egyes házastársakra vonatkozólag, különösen az elkeresztelési rendelet kibocsátása óta, mely a családfő akaratának ellenére mintegy a családi szentélybe behatolva, magát a lelkiismereti szabadságot támadta meg.

S így nem volt más mód, mint a házasságot törvényileg szabályozni.

E hó 19-én kezdette meg a képviselőház azon törvény tárgyalását, melynél nagyobb, mélyre hatóbbat az 1867—8 alapvető törvények meghozatala óta nem tárgyalt.

Nem akarjuk megemlíteni: hogy talán egy kissé elhamarkodva teszi ezt, a mennyiben előzetesen a függő kérdések s ezek között első sorban a kath. autonomia megoldása lett volna tárgyalandó — s azt sem akarjuk hinni, hogy a törvény javaslat részleteibe minden tekintetbe elfogadva leend, megva-

gyunk győződve arról, hogy Magyarország képviselő háza, a jelenben is mint minden törvény meghozatalánál a hazai viszonyokat, és már az egyházak által megteremtett jogokat tekintetbe véve fogja a polgári házassági jogot törvényé emelni.

Osak üdvözölni lehet azon törekvést mely az állam egységesítésére törekszik. Mert mint az előadó mondta, hogy szavait idézzük:

A tárgyalás napirendjén levő törvényjavaslat egy oly reformeszmét tartalmaz, amelynek gyökerei a vallásszabadságért, az egyházakegyenjogositásáért, küzdelem korszakában vannak vissza. Alkotmányunk visszaállítása után ez a reform eszme mindinkább előtérbe lépett, a haza bölcsének, Deák Ferencznek az országgyűlésen mondott utolsó nagy fontosságú beszéde, a melyet méltán szokás a nagy hazafi politikai végrendeletének tekinteni, ezt a reformeszmét a nemzeti haladás zászlajára ünnepélyesen feljegyezte. Több mint két évtized múlt el a végrendekezés időpontjától és a politikai végrendelet nincs végrehajtva, de ez a két évtized nem folyt le nyomtalanul.

Magyarország közügyeit ezuttal vezető parlamenti felelős kormányunknak elvitathatlan érdeme, hogy megértve a kor követelményét, férfias bátorsággal vállalkozott a haza bölcsé által alkotott végrendelet végrehajtására, hogy a végrendelet végrehajtásához szükséges felhatalmazást megnyerve, ezt a törvényjavaslatot alkotmányos tárgyalás végett a Ház elé terjesztette.

A magyar nemzet nem lehet történeti mult-

jához hűtelen, nem utasíthaja vissza ezt a nemzeti hagyományt akkor, midőn a végrendelet végrehajtására vállalkozó kormány a végintézkedést egészen a végrendelező nemes intencióinak megfelelő szellemben kívánja végrehajtani. El kell fogadni a magyar nemzetnek ezt a politikai örökséget; el kell fogadnia feltétlenül a leltárjog kedvezménye nélkül.

A törvényt végrehajtó közegek sincsenek még szervezve, vagy a közigazgatás államosítása elodáztatott, tartunk attól, hogy a javaslat, ha törvényre emeltetnék, végrehajtás stadiumában oly akadályra találna, hogy azt évek hosszú során át megakadályozná.

A kor intő szavaként a magyar nemzet most is mint minden időben a szabadság lángeszmeje által kívánta a haza népeit egygyé, egészségesse tenni, e szabadság szeretete vezérelte mindenkor és minden időben arra, hogy a legszabadelvűbb, sőt mondhatni az alkotmány legmesszebb menő gyökerében rejlő törvényeit meghozza.

Egyházpolitika.

A polgári házassági törvényjavaslat tárgyalását folyó hó 19 én kezdette meg a képviselőház. — A törvényjavaslat előadója Teleszky István volt; kinek beszédét rokonszenvesen fogadta az egész ház. — Az első nap szónoka Polonyi Géza volt, a ki 2¹/₂ órán át tartott beszédben, pártolja ugyan a javaslatot, de határozati javaslatot nyújt be, melyben kéri, hogy a ház a kormány és az igazságügyminiszter ellen bizalmatlanságot szavazzon meg. — Azt hisszük az ügyes, nagy

TÁRCZA

Egy képviselő leveléből.

Sikora Marci és én, mind a ketten képviselő jelöltök voltunk; Marczinak volt egy gazdag nagybátyja Mucsán, nekem volt egy gazdag nagynéném. — Egyébként abban is hasonlítottunk egymáshoz, hogy mind a ketten Mucsának voltunk képviselő jelöltei.

A mucsai plebános az ő pártján volt, mert ő reversalist adott; de az egész Mucsá az én pártomon volt, mert tölem mindenkinek volt egy reverzalisa, csak hogy amíg ő csak a polgári házasság ellen tartozott szavazni, addig én minndenkinek fizetni tartoztam volna bizonyos összeget. —

Választóim azt hitték, hogy én a felemelt képviselői díjból fizetem adósságaimat, én pedig ezt nem hittem.

Igy bár meglehetősen nézeteltérés volt közöttünk, az eredmény az lett, hogy Sikora borát megitták és nem szavaztak rá, én pedig megittam az ő borukat és rá szavaztak.

Ez is mutatja különben, hogy nem voltam utolsó politikai tehetség, már azért sem, mert elmenetelem előtt még nem mulasztottam el kifizettetni magamért az uti költséget. — A miért pontos fizetést és egyuttal házasságot ígértem Muzsa minden rangu társadalmának.

Ugyan uraim! volt-e ebben valami rossz, hiszen akármilyen furfangosan beszéltem is, azt őszinteséggel gondoltam, hogy nem fizetek soha, és nem házasodom meg; legalább míg a valuta végleg rendezve nincs. —

Pedig látják önök, Mucsán nekem rettentő jóvédelmező ügyvédi irodám volt; már t. i. a rabsegélyző alapra nézve; mert nem volt nap, hogy beszélgetésre összehívott feleim, fejbe ne verték volna egymást; a minek oka nem annyira az én ékes szólásom, mint inkább feleim éktelen szidalmi voltak. —

És ezek daczára én mégis odabagytam Mucsát. Oda pedig azért, mert először megválasztottak képviselőnek, és másodszor, mert ha meg nem választottak volna is, elszöktem volna és harmadszor, mert Mucsának hölgyközönsége nagyon sértette szépészeti érzékemet. —

De volt még egy; daczára a közmondásnak, hogy „tertium non datur,” — mert itt negyedik is volt; az, hogy a választás izgalmi alatt, én egyszer Sikora Marczival oly hevesen diskuráltam, a mitől neki az orra szaladt földre, engem pedig a féloldali hideg bántott, de mintán mi még az nap éjjel összeesőkoloztunk, sőt megígértük egymásnak, hogy ha leányaink lesznek okvetlen egymáshoz adjuk — nem folytattuk az ügyet; csak annyiban, hogy ő helyre igazította az orrát; én pedig hidegvizes ruhával raktam a kezemet, hogy a nálam szokatlan pirulás elmuljék. —

Az így megreperált becsülettel ő prolongálta a választási költségek váltóját, én pedig felmentem a képviselő házba.

Azt hiszem szónoki sikereimre nem kíváncsiak: ismeri azt mindenki; mert abban az időben a lapok még hirdetések sem vettek fel; nehogy beszédemnek csak egy szava is kimaradjon; — a közlekedés szünetelt, mert nem csak a helyi érdekű, de az összes gőz, villám és lóvasutók személyzete eszméim gyümölcseit legelte. A hó, a mely szónoklatomat áthatotta, megol-

vasztotta a képviselőház vasoszlopát, s az érvek sulya alatt, a melylyel a kormány által terjesztett korrupciót bemutattam, minden miniszteri székek bár egy lába kitűrött. —

A tűz, a mely beszédemet beragyogta s a melyet lelkes szavaim gyújtottak, oly nagy volt, hogy az összes kormányparti mamelukok, életveszélyes égési sebeket szenvedtek s a tűzoltóság csak a legnagyobb erőfeszítéssel lokalizálta annyira, hogy a főrendiházba is át nem kapott. —

Cicero, Demosthenes, a két Pitt, Danton, Robespierre, minden kis és nagy szónoka a világnak le volt főzve, szónoklatom hatása alatt munkaszünetet tartott a művelt Európa s emésztette és kérődzött a szellemóriás eszméken, miket agyam termelt és szónoklatom tűzhányó hegye közzéjek ontott. —

Egy beszéddel ostromoztam meg az egész emberi séget s az összes torzképződései az emberi társadalomnak feljajdultak, szónoklatom boncsoló kései alatt.

A bankár sirva kereste azokat, kiknek pénzét a börzén e nyerte, hogy a jogtalanul elvett vagyont visszaadja, Rothschild és Hirsch, Mackay és Gvuld villamos gépekkel szórták pénzeiket a világba, hogy megszűnjön a socializmus és vezeklésre indítsák az anarchistákat.

Hasonlataim találtak, érveim sponderáltak, ismertem meglepett, igazmondásom ellenségemmé tette, a kik csak legkevésbé találva érezték magukat.

Szónoklatom után egy heti szünetet kértek a képviselők, azt hittem azért, hogy megemlésszék a mit mondtam; pedig csak azért, hogy folytonosan chórusba kiálthassák utánam szidalmaikat, az egyik legazembe-rezett, a másik lepimaszozott és így tovább feltétlenül, feltétlenül . . .

Annyi volt a sértő, hogy én 3 havi szabadságot

Ujdonságok.

prokátori ésszel összeszótt hatalmas beszéd többet ártott, mint használt a javaslatnak. — Az első ülést sajátos incidens zavarta meg, a mely egy közbeszólás miatt Roboney és Bartha Miklós között keletkezett; különben az ügy másnap békés megoldást nyert.

Febr. 20-án. A napi rend előtt Polonyi magyarizza meg a Barthával szemben tanúsított magaviseletét, s a midőn kifejezése imparlamentális voltát elismeri, újra boosánatot kér Barthától, a ház osztatlan helyeslése között. — A napirendhez az első szónok Vester Imre, a második Vlasits mind a kettő a javaslat mellett beszélt — a harmadik szónok Gr. Apponyi Albert, a ki két órán át tartott beszédében beszélt a javaslat illetőleg a kormány ellen, az ő megszokott nagy tudásával, higgadtan minden szenvedély nélkül s igyekezett megvilágítani a javaslattal szemben elfoglalt álláspontját, a mint azt már a pártértekezleten is előadta.

Febr. 21-én. Just Gyula lelkes, a kormány párt állandó éljenzésével kísért beszédében emeli ki, a függetlenségi párt eszméje diadalát. — A vitának kimagasló pontja azonban Hieronimi beszéde volt, a ki Apponyival szemben meggyőző érvekkel igyekszik Apponyi beszédének hatását gyöngíteni, s egyuttal statisztikailag kimutatja, hogy a javaslat véprehajtható.

IRODALOM.

* A „SZABAD SZÓ” képes politikai napilap legújabb kedvezményei. A „Szabad Szó”, melyről talán már fölüllegesen emondani, hogy a legjobb és legoliosabb magyar napilap, hetenkint „Koszoru” czímmel egy rendkívüli gazdag és előkelő tartalmu, képekkel díszített szépirodalmi hetilapot ad mellékletül. Továbbá „Kalapács” czímmel maró és csipős élezelettel duzzadó élezelapot, mely hetenkint talányt is közöl és a megfejtők között 52 Józsv sorsjegyet és 52 kötet szépirodalmi könyvet sorsol ki. Ezenkívül még a következő páratlan kedvezményekben részesíti előfizetőit: Azok az előfizetők, a kik a „Szabad Szó”-ra az egész 1894. éven keresztül előfizetnek oly módon, hogy az előfizetési összeget negyedévenként küldik be, megkapják 1. A „Magyar Történeti Album”-nak már megjelent kötetét nyomban, mint az első évnegyedi előfizetést beküldik. 2. A pünkösdkor megjelenő „Irók és művészek Albuma” és „Közigazgatási Album” közül azt, a melyet maguk választanak. 3. A „Magyar Történeti Album”-nak karácsonykor megjelenő 2. kötetét. 4. A „Szabad Szó” 1895. évre szóló karácsonykor megjelenő nagy képes naptárát, Előfizetési ár: Egész évre Budapesten 10 frt, vidéken 12 frt. Fél évre Budapesten 5 frt, vidéken 6 frt. Negyed évre 2.50 frt vidéken 3 frt. Az előfizetési pénzek a „Szabad Szó” kiadóhivatalához (Teréz-körút 41. szám alá) küldendők. Jegyzet: Nem előfizetőknek a diszes kötést 50 pompás színes képet tartalmazó Magyar Történeti Albumok egyes, 15 oldalra érjedő kötetét kötetenkint 2 frt bolti árért megküldjük.

kértem a háztól, hogy sértőimmet megvívassak, egy másuttan hívtam ki valamennyit; első segédek A és B értekeztek C ur D és E segédekkel, a kik azt állították, hogy rendezetlen ügyem van. A kihívta C-t, B D-t, s ma, egy hónap mulva már veszekszik az egész ABC és én még ma sem kaptam elégtételt, mert rendezetlen ügyem van.

Ennek a sulya alatt aztán, a következő levelet intéztem a képviselőház elnökéhez:

„Nagyméltóságú Elnök ur! Kegyelmes Uram!

Tekintve, hogy rendezetlen ügyem olyan chaost teremtet, hogy ma már az egész ország ügyeit rendezzi; ezennel kijelentem, hogy ügyeim rendezése végett a mandatumról lemondok; annyival inkább, mert nem akarom, hogy egyfelől miattam polgárláboru eméssze az országot; másfelől önerzetemet sérti egy olyan kormányt támogatni, a melynek szintén rendezetlen ügyei vannak, mint p. o. a valuta és polgári házasság.

Egyébként maradok kitűnő tisztelettel

Mucsá, 1895. febr. 20. Tötössy Ubul.

Azóta ismét itt ülök Mucsán, s hogy a rendezetlen ügy miatt ne csak én buzzam a rövidet, megválasztattam képviselőnek Sikora Marczit, hogy aztán anyagi helyzetünkön is segítve legyen, Marczai a nagybátyjával elvettette az én gráciát nagynénemet.

Most aztán én naplót vezetek azokról a bolondságokról, a melyek naponként megessenek s úgy gondolkodhatni szorult anyagi viszonyaimon, hogy halálom után hitelezőimnek hagyom a naplomat, a melynek „politikai párbajok” czímet adtam. — Teszem pedig ezt azzal a meggyőződéssel, hogy nekik hagyományoztam a világ legjobb „Humoreszkjeit.”

Debreczeni Sándor.

— A jelenleg folyamatban lévő egyházpolitikai vita alatt Dr. Mohay Sándor orsz. képviselő a casino részére naponta sürgőnyt küld.

— Popp György kir. pénzügyigazgató hasonlító minőségben Nyiregyházára lett áthelyezve, — a midőn e hirt megilletődéssel vesszük tudomásul, nem mulaszt hatjuk el a kir. pénzügyigazgató ur tapintatos eljárását, melyet magyénkben működése ideje alatt kifejtett megemlíteni, — minket miután városunknak hosszas ideig volt képviselői tagja ezen áthelyezés körül érdekel s csak sajnálni tudjuk azt, hogy a kir. pénzügyigazgatótól egy ily szakavatott és a viszonyokkal teljesen ismerős főnök távozik.

— Kinevezés. A m. kir. p. u. miniszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Komáromy Gyula helyi m. kir. adóhivatali gyakornokot a szegszárdi adóhivatalhoz III. oszt. m. kir. adóhivatali tiszté nevezte ki. Gratulálunk a megérdemelt kinevezéshez.

— Jókai Mór köszönete. Vármegyénk közönségének üdvözlő iratára a nagy költő következőleg válaszolt Csató alispánhoz intézve sorait: Nagyságos uram! Hódolatteljes örömmel fogadtam azon hazafiai kitüntetést, melyben engemet Alsófehérmegye mélyen tisztelt közönsége részesített, irodalmi munkásságom legszebb jutalmát találok e megtiszteltetésben s életművek hátralevő napjait arra szentelem, hogy ezt megérdemeljem. Kérem Nagyságodat, kegyeskedjek hálám kifejezését a megye tisztelt közönségével tudatni s hazafiai jó indulatában engemet továbbra is megtartani. Legmélyebb tisztelettel maradok. Budapesten, 1894. január 20-án, hiventisztelő honfitársa Jókai Mór sk. — Ezenkívül az alispán és főjegyző részére megküldötte fényképét ezen sajátkezű aláírással „emlékül 1894. január 6. Jókai Mór.”

— A kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalását f. hó 19-én kezdte meg a képviselőház, melyet az egész ország nagy érdeklődéssel vár.

— A gyulafehérvári lövész egyesület folyó hó 18-án vasárnap délután a városháza tanácstermében tartotta évi rendes közgyűlését. A nagyon szép számmal összegyűlt tagok, közmegegyezéssel vették tudomásul a választmányának, az egyesület titkára által felolvasott beszámolóját, a mely szerint az egyesület vagyona, dacára annak a sok áldozatnak, a melyet az egyesület a sportkedvelő közönség kedvéért hozott 47 frt 45 kr. készpénzzel gyarapodott. A gyűlés tárgyat a beszámoló, a pénztárnoknak a felmentésen kívül a folyó évi költségvetés megállapítása volt, melynél a 777 frt 45 kr. bevétellel szemben 630 frt kiadást és 147 frt 45 kr. pénztámaradványt irányoz elő. Ezek után miután a választmány csak egy évre volt megválasztva, Roska József elnöki főlövész a választmány és saját lemondását a közgyűlés elé terjesztvén; kéri a közgyűlést, hogy miután ő nagy elfoglaltsága miatt nem felelhet meg ugy az egyesület iránti köteleességeinek, mint ő szeretné, helyette egy más főlövészmetert válasszanak, egyuttal ajánlja Dr. Téri Ödön kir. közjegyző urat, ki mint sportember, de meg mint áldozatkész s kötelmeknek mindig, mindenütt megfelelő férfi, sokkal nagyobb odaadással istápolhatja az egyesület érdekeit. Roska József rendőrkapitány ur főlövészmetester lemondását a közgyűlés tudomásul vevén, Dr. Téri közjegyző ur ajánlatára megválasztja a gyulafehérvári lövész egyesület örökös tiszteletbeli főlövészmetesterévé. — Egyidejűleg a volt főlövészmetester korelnöksége mellett, az egyesület tisztviselői és választmányi rendes és póttagjai egyhangulag kikiáltja a következőket: Főlövészmetesterré: Dr. Téri Ödön, lövészmetesterré: Morenó Ilyés, titkárokká: Debreczeni Sándor, Fried Ede, pénztárnokká: Heiszer Ödön, jogtanácsossá: Dr. Gál Béla, orvosá: Dr. Náthán Bernáth, szertárnokká: Volez Henrik. Választmányi rendes tagokká: Tódt Antal, Jäger Adolf, Polonyi Gyula, Dr. Csérni Béla, Frölich Gyula, Deutsch Adolf és pótagokká: Zeller Zsigmond, Henkel József és Fuchs Nándor urakat. A választmány névsorába elég garanciát látunk az egyesület jövőjére nézve, annyival inkább, mert meg vagyunk győződve, hogy azt az eszmét, t. i. az egyesület minél szélesebb körben való terjedésének előmozdítását, s felvirágoztatását, a mit a választmány szorosán maga elé tűzött, s biztosan tudjuk be is tart, a tagok is minden erejükkel pártolni és megvalósítani törekednek. Addig is a folytonos gyarapodás reményében Isten segítse az egyesületet.

Ineczerbed.

— Uj gőzmalom Gyulafehérváron. Glück Adolf és Samu testvérek a vasúti állomás mellett egy nagyszabású gőzmalmot fognak ez évben építeni, mely közgazdasági viszonyaink között bizonyára jelentékeny forgalmat fog előidézni.

— Soda gyár építéséhez fognak az idén Maros-

Ujvárt, mely e tekintetben az erdélyi részek egyik legkiválóbb gyártelepe lesz s az eddig használatlanul hevert vagy a Marosba eresztett anyagot fogja feldolgozni.

— Az E. K. E. alsófehérmegyei osztályának választmánya e f. hó 19-én d. e. 11 órakor Csató János elnökle alatt gyűlést tartott.

— A tisztelt férfi szabókat ezennel figyelmeztetjük a Budapesten kitűnő hírnévnek örvendő Grün és társa-féle (Váci-körút 8. sz. a. a marokkói-ház mellett) posztó- s gyapjúárak és szabókellékek gyári raktárára. — Ezen cég nagyban valamint kicsinyben is eredeti gyári áron adja el árúit és feladatul tűzte ki magának azt, hogy azon szabókat, kik vevőiket, jól és olcsón akarják kiszolgálni — anélkül, hogy maguknak nagy és költséges áruaktárt halmozni fel — dus választékú mintakönyveivel ellátni. Az idei tavaszi és uryári mintakönyv idejekorán való beküldhetése végett forduljanak minél előbb közvetlenül a fentnevezett céghez.

— A nagyváradi kereskedelmi tanintézet 1894. évi husvétii szünetek alatt növendékei részére nagyszabású körutazást rendez; melyhez az előző évek tapasztalataihoz képest tiszteességes társadalmi állású egyének és pedig hölgyek és urak csatlakozhatnak. A körutazók Budapestről 1894. évi márczius 19-én hétfőn indulnak és Triest—Zara—Kattaro—Korfu—Pattasz—Korynthon át husvét hajnalán Pyraeuszba, innét Athenbe érkeznek. Athenből husvét második napján tovább indulnak Konstatinápolyba; hova márczius 28-án érkeznek s ugyanott négy napot töltve, a Fekete-tengeren át az alsó Dunába hatolnak s Galaczt, Brailát érintve a román vasutakkal Predealon, innét Brassón, Kolozsváron át 1894. április 7-én Naggyáradra, illetve Budapestre érkeznek. Az utazás összes költségei, lakás, ételmezés első rangú szállodákban és éttermekben Budapesten: Pannonia; Trieszthen: Hotel de Ville; Athenben: Hotel Europe; Konstatinápolyban: Hôtel d'Angleterre és Pest stb. az indulás napjától a visszaérkezésig 270 forintban állapították meg. Az utat Trieszthől indulva a társaság a Lloyd-társaságtól bérelt külön első osztályú gőzhajón végzi, melynek fényes berendezése kényelmet, nagysága és kitűnő szerkezete a lehető legnagyobb biztonságot nyújtja. Jelentkezések 1894. február hó 25. napjáig fogadjatnak el. Egyidejűleg Nagyváradon a Biharmegyei Takarékpénztárnál 70 forint fizetendő; a további részletek, vagy is 200 forint, 1894. márczius 1-én ugyanott lefizetendő, mikor is az utazásban részvételre jogosító jegy az illetőknek kiadatni fog. Bármely megkeresésre felvilágosítást készséggel nyújt Nagyváradon, Propper N. János igazgató.

— Napoleon táleázaja. Párisban a napokban árverezték az elhunyt Mulay doktor hagyatékából való festményeket és műtárgyakat. Már vége felé járt az árverés, mikor egyszerre felhangzott a kikiáltó szava:

— Egy porcellántálcza, a melyről I. Napoleon ivott halála előtt utoljára Szt.-Ilona szigetén!

Tolongás, lármá, kínálgatás nyakra-főre. Ki tudja, milyen áron kél el a műtárgy, ha egy régiségbuvár véletlenül meg nem nézi közelről a tálczát. És meglátta rajta a gyárjegyet, amelyből kislult, hogy a Napoleon táleázaja 1840-ben készült. Szegény Napoleon pedig 1821-ben halt meg.

— Enyhe telek. Mostanában, mikor az emberek egy része rettentően boszankodik afelett, hogy február tizenharmadika, az 1894. év legmelegebb napja becsapta őket az enybe levegőjével, a másik része meg a koresolyázásra való tekkintettel szerföltött örül ennek a körülménynek: emberszerető térfiak statisztikát csináltak azokról az évekről, melyekben a téli időszak enyhe volt. Ezzel akarják vigasztalni a tavasz-szerető fiatalságot, mely februárius tizenharmadikán csak egy napra akaszthatta a szekrénybe a téli kabátját. Ez a statisztika így szól:

Az 1172. év telén a fák januárban zöldeltek, a madarak februárban fészket raktak és mamákká lettek. 1289. karácsonyan a leányok ibolyacsokrokkal lepték meg imádóikat és viszont. 1421. áprilisában az emberiség már az új bortól lett ittas. 1585. husvétjén a gabona megérett. Az 1607. és 1617. években az emberek nem láttak havat és téli kabátokat. 1662-ben nem fűtött senki. Mindezekből egész biztossággal meg lehet vonni azt a következtetést, hogy az 1894. év felének még hátralévő időszakáról nem lehet megjósolni semmit.

CSARNOK.

Visszaemlékezés.

Én is szerettem. Szerettem egy leányt szívem legmélyebb érzelmével, rajongtam érte, imádtam őt. Ő volt minden gondolatom középpontja, ő volt boldogságomnak és egyuttal szenvedésemnek tárgya, ő volt az

én bálványképem, kit barbarként imádtam. Csak érette egyedül éltem e világon, és csak érette szenvedtem. Oh! mert az én életem szenvedés volt és még most is az. Családi boldogságot még soha sem élveztem, a testvéri szeretetet csak névről ismertem és a szerelmet?

Hallgass, hallgass inkább te szív, ne fakaszd fel újra a régi sebeket, ne gyötörd magad! Ugy is hiába való. A mi elmúlt, azt többé úgy sem hozod vissza. Nem adhatja neked senki sem vissza többé ifjúságodat, senki senki

Oh miért is élek a világon!? Hogy más emberek lássák és nevéssék fájdalmamat? Hogy gyötörj kinokkal eposszem magam egy rosszul kezdett életért? Nem! nem! inkább a halál, mint az ilyen élet! Oh jer jóltevő halál, szabadíts meg a földi rögtől, és emelj fel a boldogság magas spherójába: a mennyibe. Miért, kiesel? Talán te is örvendsz egy fájdalom által gyötört férget vergődni látni? Jer, jer, és ments meg

El, el! ti rémlátomások, menjetek szemeim elől, ne hozzátok vissza az elmúlt időket! Menj te bájos lány, szívem paradicsomának kigyója és ne gyötörj. Vagy most is jól esik neked fájdalommat látnod? Nem volt elég, hogy ifjúságomat, egész pályámat neked szenteltem, de te megvetted és még most is kinozol? Hagyj el! Vagy nem tudod mily rosszul esik egy elévesztett életre visszatekinteni?

Midőn kimondottad az átkos „nem“ et, félőrülten boljongtam a városban az öngyilkosság eszméivel foglalkozva. Már-már elszántam magam, hogy öngyilkos leszek, már közel álltam a kétségbeesés örvényéhez, midőn egy reménysugár merült fel elmémbe: a házáért élni. Hazamentem. Nyugodtan átgondoltam a dolgot, és meggyőződtem, hogy oktalanság lett volna tőlem az életet eldobni, mely még oly sok élvevel kínál, oh! ha tudtam volna, hogy ez életben semmi boldogság sem vár reám, inkább megöltém volna magam.

Katonai pályára léptem, az gondolva, hogy majd dicső tetteket fogok véghez vinni és hír és halhatatlanság fog környékezni és ez által a hazának is fogok használni. De csalódtam. Végig harcoltam szabadságharcunkat. Küzdöttem mint egy oroszán, mindenütt halált keresve és halált osztva. Napról-napra emelkedtem, és midőn pályám tetőpontjára értem, akkor megint oda estem vissza, honnan kiindultam. De nem esüggedtem el és más pályát választottam: a politikait.

Megválasztattam magam képviselőnek. A nép javáért küzdöttem. Ragyogó szónoklataimmal szíveket hódítottam meg; de ez mind hiába volt. Szabadelvű elveimet nem bírtam érvényre hozni és ezért ott hagytam ezt a pályát, hogy mást válasszak, hogy újból csalódjam.

A hit emberé lettem. Híveim ájtatossággal hallgatták szavaimat és én már-már megelégedtem sorsommal, midőn vele, egykori bálványképemmel találkoztam véletlenül, oda volt boldogságom. Éreztem, hogy nem leszek képes tovább a szent igék tanait hirdetni azon nyugodt lelkiismerettel, mely azok tanításához szükséges. Félbe hagytam ezt a pályát és bölcsész lettem.

Tanulmányoztam, buvárkodtam és midőn tudomány a tudás fény fokára hágott, mindent találtam ott csak Istent nem. Hitehagyott lettem. Elhagytam Isteneimet, azt a kit egykor imádtam, kinek egykor oly buzgó hirdetője voltam. És most, most miút hitehagyott sem állottam a sorstól dobott keztyűt felvenni, és vele a küzdelmet folytatni.

Mérnöknek mentem. Óriási erdőket irtottam ki, pusztá térségeket tettem virágzóvá és pázsitos völgyekben sineket rakattam le. Hiába! hiába volt mindez, mert boldogságot nem leltem sehol.

Visszajöttem hazámba, és mámorba akartam fojtani szívem fájdalmát, borba bumát és lelki fájdalmait érzéki gyönyörökkel enyhíteni. De ez is mind hiába volt. A megfizetett csókjok és ölelések nem bírtak arra, hogy a multat feledjem és mentől többet igyekeztem bánatomat borba fojtani, annál inkább gyötörtek azok és ezen élvezetek csak idegeimet, testemet és lelkemet gyöngítették. Mint 40 éves ember úgy néztem ki, mint egy sirból feljövő halott, mint egy csontváz.

De hagyjuk ezt. A mult fáj nekem, a jelen gyötör és a jövő semmi reményt nem nyújt. Oh ha újra kezdhettém!

És mindezek nekem ma az év utolsó napján jutottak eszembe, akkor midőn öngyilkosságra szántam el magam. Künn sűrű hópelyhek szállingóznak, a szél sivitva rázza meg a fák száraz csontvázát, a föld, a szép halott, nyugszik fehér szemfödele alatt. Ma minden házbán csak boldogság és öröm van. A gazdag örömmel tekint az lefolyt évre, és a szegény reménytel a jövőbe. Kandallóm tüze vidáman lobog fel megegyezően és kialszik, hasonlóan életemhez.

Isten veled élet, te örökös küzdés, többé nem félek tőled!

Látod ezt a kis jószágot előtttem, ez ment meg tőled. Az év utolsó napján akarok meghalni az évvel egyszerre. Jer te jötevő halál, könnyebítsd meg életem utolsó perceit, mert még csak egy-két perc, és lelkem elválék porhüvelyétől, hogy az égbe költözzék.

— A/fi.

A Riviera rózsái.

(Rózsa-Ujság Temesvárott. — 1894. évi januári füzet.)

Egy negyedévszázad előtt minden kertben helyet adtak a mi világkirálynőnknek és habár még akkor nem is foglalkoztak oly hálás fajok tenyésztésével mint ma, mindazonáltal mégis számos faj volt, névszerint az egyszerűvirágzó úgyn. provinczrózsák (Rosa gallica), továbbá a moha és hónapos rózsák [Rosa muscosa és rosa indica semperflorens] fajából nagy választék volt már és jó tulajdonaikkal minden rózsabarát öröme szolgáltak.

Mig ama időben Ausztria-Magyarország és Németországban az első jelentékenyebb tenyésztési kísérletet tettük a finomabb nevezetesen a remontant és thearózsákhoz tartozó fajokkal, addig Európa délvidékének legáldottabb részein és különösen az elragadó Rivierán a rózsaművelés még a legkezdetelegesebb állapotban volt. Ennek oka főképen abban rejlik, hogy e délvidék lakossága kevés érdeklélssel viseltetett a virágok, különösen pedig a rózsák iránt.

Néhány rózsabarát érdeme az, hogy a rózsát e vidéken megkedveltették; ezek ugyanis a Rivierát meglátogatván ott kerteteket ültettek. Mégis azonban 5 évig tartott, míg a rózsák értéke tényleg érvényre jutott, azonban még megjósolni sem merték volna akkor a legtávolabbról sem, hogy a rózsának a Rivierán a jövőben oly nagy szerepe lesz. Ez annál csodálatosabb, mert a logikai következtetés is bizonyíthatta volna, hogy az eredmény semmi esetre sem marad el.

Mig Északon többnyire szilárdabbakat ültettek el, addig itt kizárólag a helyi klímának megfelelőleg csupán a thearózsák művelésére szorítkoztak. Ezek között első sorban a régi pompás Beauregardból 1839-ben nevelt Safranót kell felemlitenünk, melyet eleinte óriási mértékben tenyésztettek. E fajnak különösen kitűnő tulajdonainak köszönhető a rózsakivitel oly jelentékeny és hatalmas fellendülése és e régj jó faj a mai napig is a legjelesebb kiviteli rózsák maradt különösen a téli hónapokban. A többi fajok között egyes újonnan behozott rózsákat is találunk, melyek az ottani klímának megfelelnek és ezek közül első sorban említjük fel a Marie van Houtte nevű rózsát, melyet 1872-ben Ducher tenyésztett, továbbá különböző Nabonandféle fajokat: Papa Gonthier, Paul Nabonnand, Izabella Nabonand, Franziska Krüger, valamint a következő fajokat is: Glorie de Dijon, Lamarque, Comte de Paris és Maréchal Niel. Mivel itt csupán sajátlagosan kiviteli rózsák tenyésztéséről lehetett szó, ennél fogva csak oly fajok jöhettek tekintetbe, melyeknek gazdag virágzatuk, különösen pedig szép alakú bimbóik vannak.

A nagy mérvben való rózsatenyésztést Karr Alfonzonak, az ismert francia langeszt költőnek és nem kevésbé jeles kertésznek, aki San Rafaelen Cannes mellett lakott, köszönhetjük és a kinek a 60-as években ott Rivierán nagy kertültetvénye volt.

Ez a nagy természetkedvelő kísérletképen számos virágot küldött saját kertjéből Párizsba barátainak és e szerény kezdetből fejlődött ki később a nagyobb mértékben való virágkivitel szerencsés eszméje.

Az eredmény nem is maradt el és Franciaország délvidékén, különösen pedig Nizzában csakhamar nagy kiterjedést, rózsakertek alakultak, melyeknek terményeit mind északra, különösen Párizsba küldték. Ez az eszme Franciaországból Olaszországba származott át, a hol már a cameliák szállításával nagy eredményeket értek el.

Itt is csakhamar rózsakertek keletkeztek, melyekben 2-3 fajnál többet nem tenyésztettek, jele ez annak, hogy a művelés alatt álló fajok tökéletesen megfelelnek céljuknak.

A forgalom kiterjedése különösen a Szt.-Gottardvasut megnyitása után még nagyobb mérvet öltött és jelenleg meg előre nem látható mily óriási kiterjedést nyer majd a kivitel. Mivel az ottani parasztek az olajfák tenyésztésével már kevés eredményt illetve hasznót értek el, az arra kedvező helyeken rózsatenyésztési kísérleteket tettek s mivel a kedvező eredmény minden előítéletet leküzdött az új művelési ág ellen nagyobb kísérletekhez fogtak és így keletkeztek a nagy kiterjedéstű rózsültetvények.

A rózsák művelésére lényegesen eltér az északon szokásos műveléstől. Habár a gyökér nemes, valamint az oltott

példányokat itt is alkalmazzák, mégis e művelési ág kezelése alapján véve teljesen elüt az északtól.

A Riviera természetes virágházát képez és földrajzi fekvéséhez képest kedvező éghajlata van. Az ottani telek többnyire enyhék meglehetősen magas napi hőmérsékkel a mi rózsabimbók kifejlődését bizonyos fokig lehetővé teszi. Az ültetvények mindenestre különbözők tekvésénél fogva különösen kedvező a San Remotól Nizzaig terjedő rész azonban e helyeken is december és január hónapokban nem ritkán fordul elő hogy az éjjeli hőmérsék igen alacsony. Ennek folytán előfordul hogy a rózsabimbók néha megfagnak, habár azok sokkal nagyobb ellenállóképességgel bírnak mint északon. Azért a rózsültetvényeket sok helyen óveszközökkel biztosítják az ilyen éjjeli fagyok ellen és egyes helyeken üvegfedelek is igen jól megfeleltek e célnak. Az utóbbi berendezés folytán sikerült esupán az ottani kertészeknek az hogy tél vége felé különösen farsang idején is virágzásban levő rózsáik vannak. A szabadban való virágzás többnyire október közepén kezdődik már a szerint a mint alkalmazásba vett nyelési rendszer magával hozza és ritkán tart tovább február közepénél. Ez időben fejlődnek ki a rózsák tavaszi hajtása és ekkor oly dusan nőnek hogy a bimbók csak április hó végén jelennek meg de ekkor csapatostul.

Nyáron át a rózsák a Rivierán a nagy forróság és hosszantartó szárazság miatt nem hajtának és ez a természetes pihenési idő felett kedvezően hat az őszi eső beálltával kezdődő téli virágzatra, hasonlólag a hidegebb égalj alatt beálló téli nyugalomhoz.

Végül még azt fűzhetjük hozzá, hogy itt is mint északon, különösen a száraz helyeken inkább az oltott rózsákat kedvelik, míg a nedves helyeken ugyanazzal a jó eredménnyel a gyökérnemes rózsákat nevelik.

Nemesítési alanyul itt kizárólag a rosa indica majort, a mi thearózsánk egyik törzsfaját alkalmazzák és ez alanyokat dugványokkal szerzik, a melyeket nem nagyon zsíros talajban mindig a szabadban nevelnek.

Hogy a rózsák kivitele Európa hidegebb vidékeire és az ottani virágkötészeti üzletekre kimondhatatlanul nagy befolyással bír, azt nem lehet elvitatni és csak kíváncs volt, hogy a délvidékhez fűződő remények egészen beteljesedjenek és a forgalmat ne zavarják a vám és egyéb kényszereszközök.

Bräuer P.

— San-Remo. —

Nyilttér*)

Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben, a privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb.** (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kr és levelezőlapokra 5 kr bélyeg ragasztandó.

„Karaván”

legfelsőbb helyen enged. „orosz tea“ kiviteli r. társaság.

MOSZKVA.

Eredeti orosz hivatalos vámszalaggal ellátott tea csomagjai **20, 25, 32, 40, 50, 55, 63, 95 kros** minta csomagokban kaphatók

JAKABFY ALBERT urnál

17. 2-2

Gyulafehérvárt.

Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy mindennemű **műtrágya-gyártmányaink** elárusításával

Ungar Albert urat

Gyulafehérvárt

bíztuk meg és kérjük esetleges megrendeléseikkel fenti címet megtisztelni.

Bpest, 1894 február 8.

A »Hungaria«

műtrágya, kénsv és vegyipar-gyár részvénytársaság.

11. 2-3.

* E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal el a — Szerk.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír



a legjobb
A LEGKERESETTEBB
SZIVARKA PAPIR
az egészségnek leghasznosabb

ÜGYELJENEK A JEGYRE
ÖVAKODJANAK MINDEN UTÁNLÁSTÓL

A NEW-YORK

ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

uj egyetemes kötvénye képezi a legnagyobb haladást a biztosítási téren.
Az uj kötvény nem tartalmaz semmiféle megszorítást a biztosított foglalkozását vagy utazását illetően.

Egy évi fennállás után a kötvény biztosít

ÖNGYILKOSSÁG és PÁRBAJ

ellen is.

Egy évi fennállás után a kötvény megtámadhatlanná válik.

A megtámadhatlansági záradék így szól:

ha a kötvény egy évig érvényben volt, a társaság a biztosított összeg kifizetését semmiféle okból meg nem tagadhatja.

A kötvény ilyképen megszorítás nélkül utalvány a biztosított összegre.

A New-York feltételei a legliberálisabbak, mint azokat a világ egyetlen egy biztosító társasága sem nyújtja.

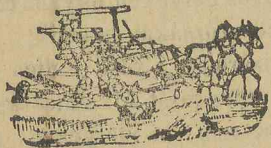
A New-York a világ összes kölcsönösségen alapuló biztosító társaságai közt a legnagyobb telességgel rendelkezik, mely

87 millió frankra

emelkedik, biztosítéki alapja 713 millió.

A New-York Európában 23 éves tevékenysége alatt több mint 32 milliót kifizetett halálesetekért, a nélkül, hogy egyetlen egy esetben a legesekélyebb nehézséget emelte volna a kifizetésnél.

Mc CORMIK



fűkaszaló és aratógépek

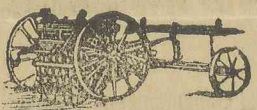
a legjobbak a világon

Kiültetve minden kiállításon.

Petroleummotorok, gőz- és járgány- oséplőgépek,

ekék, boronák, rosták, triaurók, sorvetőgépek, kézivetőgépek, kukorloza-morzsológok, szeoska és repavágók, darálógépek malmok,

ugymint mindenféle gépek, szer-
számok és eszközök a gazdaság
számára legjobban és legolcsób-
ban kapható:



Müller és Weisz-nál

Budapest, vaczi-körút 76.

10. 2-12.

„Végy inkább a nagy kovácsnál“

mondja egy régi példabeszéd.

Ez jogosan vázlatemre vonatkozhatik, mert csakis oly nagy vállalat mint az enyém, nyújtja a vevőknek óriási előnyöket, melyek a készpénzbeli és nagymennyiségű vásárlások folytán keletkeznek.

Gyönyörű minták magánvevők számára ingyen.

Bőrtartalmu mintakönyvek a minők eddig nem léteztek szabóknak bérmentetlentül.

Öltönyökre való szövetek

Pervien és Dosking a magas clerus számára, szabályszerű szövetek es. és kir. hivatalnokok, veteránok, tűzoltók, tornászok, szolga egyenruhák; posztók teke és játék asztalra, mosó szövetek, Vizmentes Loden-ok vadászok számára, utazó plaid 4-14 frtig.

Olesó, tiszta gyapju valódi posztók és nem potom-
áru rongy, mely a szabóbért sem érdemli meg ajánl

Johann Stikarofsky

Brünn (Ausztria Manchester)

Legnagyobb gyári-posztó rak ár¹/₂ millió frt.
értékben.

Küldemények csak utánvétel mellett.

Levelezés: német, cseh, magyar, lengyel, olasz
francia és angol nyelven.

522-1893. szám bír. végr.

19 1-1

Arverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy agyulafehérvári kir. járásbíróság 4614-5346 1893. polg. számu kiküldő végzése által Jungreis és Weisz és Zucker József Nagyvárad bej. kereskedők végrehajtók javára gyulafehérvári Hillinger Lajos ellen 35 frt 64 kr. és 40 frt 70 kr. törke ezeknek a végrehajtási végzések szerinti 6% kamatai és egyén törvényes járuléai követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 29/XI-1893 lefoglalt és 1066 frt becs-

értékkel bíró és pedig Jungreis és Weisz ügyében a megítélt költségeknek — Zucker József ügyében a megítélt törke és minden járulékaiknak, ugy a most felmerült s még felmerülendő költségeknek behajtása végett ezen követelésekért felülfoglalásképpen lefoglalt többféle házibutorok, asztali készletek, 56 liter vegyes likör és 300 tiveg bételias borból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5552-1893 polg. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Gyulafehérvárt a városháza előtt leendő eszközlésére 1894. év február hó 27-ik napjának d. e. 11 órája batáridőül kintüzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldőtnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes batáridő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1894 ik. évi febr. hó 9. napján
Csia Lázár, kir. bírósági végrehajtó.

SOK PÉNZT

kereshetnek tisztességes és megbízható
egyének törvényesen kiállított részletveik
és sorsjegyek elárúsítása folytán, kik bank-
házunkkal összeköttetésbe lépni akarnak.

Üzletiünk 25 év óta áll fenn szilárd alapon.

Magas jutalék vagy fix fizetés mellett.

Ajánlatok intézendők

betéti
társaság Dirnfeld-testvérek

bankházánál

Budapest, Fürdő-utca 4. sz.

12. 3-5.

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír

Braunstein freres gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein freres cég csakis Gassicourtban (S. és O.) franciaországban létező saját papírgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papírpap diadla'nak tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárúsítására szánt gyáriraktár helysége
Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi francia szivarkapapír, valamint valódi francia szivarkahüvely, melynél minden papírtok a „Braunstein Freres“ céget viseli,

Gyulafehérvárt: Id. Misselbacher. J. B. urnál kapható.